Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn fii gata!

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII nr. 42 (602) ★ joi 6 iunie 1957 ★ 8 pag. 30 bani



INTRE PRIETENI...

Vă place mierea de albine? Copiii de la Şcoala mixtă nr. 165 sînt pasionati apicultori. Albinele au devenit pentru ei prieteni preţioşi; elevii au sădit în primăvară flori. multe flori în jurul stupilor, iar acum string din rodul hărniciei lor.

In fotografie: Mihai Stoica din clasa a III-a A privind un fagure.

Elevii din ultima bancă

EXISTĂ o veche credinţă şcolărească potrivit căreia, în fiecare clasă, ultima bancă e adăpostul şi punctul de pornire al tuturor relelor. Cică aici ar sălăşlui doar repetenţi, băieţi obraznici, leneşi. Reporterul nostru, dorind să scrie un reportaj critic, s-a gîndit că, pentru a nu alerga prea mult în căutarea materialului, cel mai sigur mijloc ar fi să exploreze cîteva „ultime bănci". După socoteala lui, urma ca astfel să găsească la iuţeală faptele menite să-i prilejuiască desfăşurarea întregului spirit critic, întregii game de ironii. Deci, reporterul a ales la întîmplare un oraş (Roman), două şcoli (Şcolile de 10 ani mixte nr. 1 şi nr. 2) şi iată-l acum, în dimineaţa zilei de 24 mai a.c., punîndu-şi, sigur de izbîndă, planul în aplicare. Nici prin gînd nu-i trecea că, în loc să-i înveţe el pe presupuşii ştrengari cîte ceva, aveau să-l înveţe ei pe dînsul.. Să-l înveţe, de pildă,

Cît de frumos sună Tolstoi în ruseşte

Cînd reporterul nostru a intrat în clasa a VII-B de la Şcoala medie mixtă nr. 2, avea loc ora de limba rusă. Bineînţeles că şi-a îndreptat numaidecît privirile necruţătoare către ultima bancă a fiecărui rînd După socotelile sale, băieţii de acolo trebuiau să fie, cu siguranţă, „răii" clasei. Şi, ca să-i prindă repede cu mîţa în sac, a rugat-o pe tovarăşa profesoară să-i asculte chiar pe aceştia. Rezultatul a fost mai mult decît „dezastruos" pentru reporter: toţi cei ascultaţi au răspuns minunat! Fără îndoială că felul în care Stoian Mircea a citit istorioara lui Tolstoi „Как мужик убрал камень" ar fi putut stîrni invidia oricărui crainic de la radio Moscova. Şi, culmea, Stoian Mircea stă în ultima bancă. Tot în ultima bancă stă şi Faur Adela, care nu s-a lăsat nici ea mai prejos, cînd a fost vorba să povestească, în ruseşte, rezumatul istorioarei. Iar Niţă Elena şi Gherasim Ion, tot „chiriaşi" ai uneia din ultimele bănci, au fost de asemenea la înălţime. Aşa că reporterul nostru, în loc să mai caute nod în papură, a început, fără voie, să se gîndească la faptul că, deşi el personal a învăţat limba rusă timp de şapte ani, n-ar putea citi atît de frumos din Tolstoi cum citesc elevii din ultima bancă a acestei clase Dar odată cu sunetul de recreaţie al clopoţelului, reporterul reveni la vechile-i intenţii, hotărît fiind să nu se dea bătut. Cu reînnoită vervă, se îndreptă către Şcoala medie mixtă nr. 1, intrînd mai întîi în clasa a VI-a B, la ora de matematică, unde află cum se poate alcătui



Un ochean dintr-un trapez

Aici lucrurile au mers mai repede Moraru Nicolaie, din ultima bancă a şirului de lîngă fereastră, a fost descoperit de către profesoară cu tema la zi lipsă din caiet. Reporterul se bucură: „Iată, am găsit ceea ce-mi trebuie: pionierul Moraru din ultima bancă e un elev rămas în urmă la matematică". Tema respectivă era o problemă cu un trapez, Moraru fu poftit la tablă: dacă n-a făcut-o acasă, să încerce aici. Şi, surpriză: Moraru, deloc intimidat, rezolvă iute şi elegant problema. Reporterul rămase uimit. Iar nu i se potrivise socoteala de acasă cu cea din tîrg. Curios să afle de ce Moraru nu şi-a scris tema pe care era totuşi stăpîn, află că băiatul o scrisese. De ce lipsea atunci din caiet? Pentru că, în pauza de dinaintea orei de matematică, Moraru descoperise că un coleg, Bucătaru, se pricepe să facă din hîrtie mişte ocheane grozave. Dornic să aibă şi el o asemenea minunăţie, Moraru rupsese la întîmplare o foaie din caietul de matematică şi i-o dăduse lui Bucătaru pentru a-i executa, cu materialul clientului, mult rîvnitul ochean. Vă închipuiţi ce se afla scris pe foaie... Cu toate că felul în care Moraru îşi manifestă pasiunea pentru optică e foarte puţin onorabil, reporterul îşi cere iertare că nu-i vine să-l critice; Moraru a dezlegat atît de frumos problema la tablă şi a fost atît de amărît pentru greşeala comisă, încît reporterul crede că ea nu se va mai repeta.

Cum nici de astădată nu-şi văzuse speranţele realizate, reporterul mai făcu o ultimă încercare, la altă clasă, a VI-a A. Aici nimeri într-o pauză şi intră în vorbă, fără nici o introducere, cu Popescu Radu, ocupant al ultimei bănci din şirul de lîngă fereastră. Cu acest prilej află un mare eveniment:

„Spartac" contra „Danubiana"

Mai întîi, să lămurim lucrurile: „Danubiana" este echipa de fotbal a clasei a VI-a A de la Şcoala medie mixtă nr. 1, iar „Spartac" echipa clasei a VI-a de la Şcoala de 7 ani nr. 3. Intre aceste două redutabile formaţii, există o veche şi neîmpăcată rivalitate. Ultimul scor, pînă la sosirea reporterului, era de 2—0 pentru „Danubiana" şi echipa, în frunte cu Popescu Radu, era în fierbere, întrucît avea să aibă loc un nou meci, cu care prilej „Spartac" spera să-şi ia revanşa Jucătorii „Danubianei" se pregăteau intens, propunerile pentru noi formule de joc se ţineau lanţ; Popescu Radu, de pildă, se pregătea să treacă de pe postul de stoper pe acela de fundaş, pentru a întări apărarea imediată. Reporterul nostru fu atît de captivat de pasionatele împrejurări, încît se aventură el însuşi în digresiuni de ordin fotbalistic. De abia la urmă îşi aduse aminte că nu pentru asta venise aci, ci pentru a-l „pune la punct" pe Popescu Radu, în calitatea acestuia de elev din ultima bancă Dar cînd îşi aduse aminte de acest lucru, era prea tîrziu. Spiritul bătăios îi dispăruse; prea l cuceriseră frămîntările lui Radu care, de fapt, nu i numai un pasionat fotbalist, ci şi cel mai bun elev din clasă şi, în acelaşi timp, preşedintele detaşamentului.

Toate bune şi frumoase, dar ce-i rămîne reporterului de făcut? N-are ce critica... N-are ce scrie... Ce-o să apară în locul făgăduit din pagina I-a?

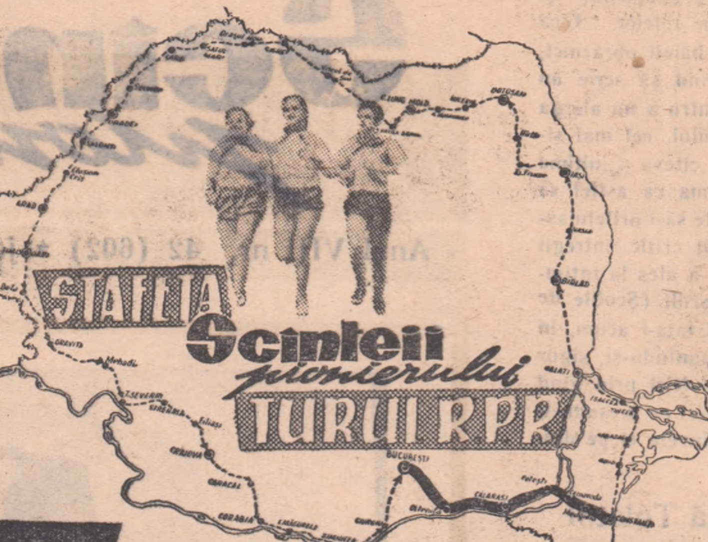
SANDU ALEXANDRU

Citiţi în pag. a VI-a SURPRIZA NUMARULUI

1 IUNIE. Astăzi, în jurnalul ştafetei se vor aşterne primele însemnări. Timp de aproape 2 luni cît Ştafeta „Scînteii pionierului" — organizată de Comitetul Central al Uniunii Tineretului Muncitor, şi gazeta „Scînteia pionierului", în cinstea celui de-al VI-lea Festival Mondial al Tineretului şi Studenţilor de la Moscova — va face înconjurul patriei noastre, vom nota cele mai frumoase şi interesante aspecte din drumul ştafetei.

Ora 10. Sîntem în Parcul de Cultură şi Odihnă „I. V. Stalin" din Bucureşti. Mii de pionieri aşteaptă cu nerăbdare plecarea ştafetei. La start se aliniază 10 motociclete ale asociaţiei „Dinamo". Cei mai buni pionieri din Capitală primesc eşarfele de purtători ai ştafetei. Pionierul Teodorescu Constantin are cinstea să poarte în primul schimb drapelul alb al Festivalului de la Moscova, iar Stoienescu Rodica, mesajul ştafetei. După urările de drum bun, motocicletele cu purtătorii ştafetei pornesc la drum.

Pe şoseaua Kiselef, Piaţa Victoriei, B-dul Ana Ipătescu, B-dul Magheru, B-dul Bălcescu, B-dul 1848, Piaţa 28 Martie, sute de trecători se opresc pentru cîteva momente pe marginea trotuarului şi privesc cu admiraţie ştafetiştii care se îndreaptă spre Olteniţa.



Bucureştiul a rămas în urmă. Ne apropiem de primul sat, Ştirbei, Orăşti. Peste 100 de copii aştern în faţa motocicletelor un imens covor de flori de cîmp. Uralele lor îi însoţesc pe ştafetişti pînă departe, în zare. La Frumuşani, mesajul şi eşarfele de purtători ai ştafetei sînt reluate de pionierii de aici. După cîteva clipe de zăbavă în care preşedinta unităţii de pionieri din Frumuşani înscrie în mesaj realizările lor obţinute în cinstea Festivalului, ştafeta porneşte mai departe, pînă în comuna Gruiu, de unde alţi pionieri o duc pînă la Budeşti. După ce ştafetiştii trec prin Negoieşti, către seară purtătorii ştafetei ajung la Şoldanu.

296 Km

ETAPA BUCUREŞTI – CONSTANŢA

2 IUNIE. E dis de dimineaţă. Plouă, plouă într-una de mai bine de 3 ceasuri. Cu toate că plecarea ştafetei fusese stabilită pentru ora 8 dimineaţa, în faţa Sfatului popular din comuna de unde avea să se dea plecarea, toţi cei 10 biciclişti ce aveau să poarte mai departe ştafeta „Scînteii pionierului" se aflau încă de la ora 7. Pe o ploaie măruntă şi deasă, ştafetiştii pornesc spre comuna Curcani. Deşi ploaia continuă să cadă ei sînt întîmpinaţi de t o ţ i copiii din Curcani. Aici mesajul ştafetei este preluat de Dinică Maria, preşedinta unităţii de pionieri. La Mitreni ştafetiştii sînt întîmpinaţi de 10 călăreţi care pe aceeaşi ploaie poartă mesajul ştafetei mai departe pînă la Olteniţa. La ora 12, purtătorii ştafetei „Scînteii pionierului" au pornit spre Ulmeni, Spanţov, Kiselet, Mînăstirea.

Mîine o să continuăm însemnările în jurnalul nostru. Poate vom avea norocul de un timp frumos. In orice caz, pe orice timp, miercuri vom ajunge la Constanţa.

RADU POPA



Ştafeta a pornit

Atenţiune, copii!

Ştafeta „Scînteii pionierului", care străbate acum regiunea Constanţa, va trece şi pe la voi zilele acestea.

Iată traseul ştafetei prin unele regiuni ale voastre:

In după amiaza zilei de 7 iunie, ştafeta va trece prin Galaţi, Vînători şi Tuluceşti, iar a doua zi dimineaţa, la ora 7, ea îşi va continua drumul prin comunele Frumuşiţa, Scolcani, Folteşti, Drăculeşti, Brăneşti, Proşcani, Vlădeşti şi Oancea. După o noapte petrecută la Oancea, ştafeta porneşte mai departe (9 iunie) prin comunele Cavadineşti, Găneşti, Aldeşti, Sipote, Mînzîteşti, Lupeşti şi Popeni. In ziua de 10 iunie, ea va trece prin Zorleni, Bîrlad, Banca, Sîrbi, Roşieşti, iar în 11 iunie va străbate comunele Crasna, Secui, Băcăoani, Muntenii de Jos, Vaslui, Muntenii de Sus, Moara Domnească şi Soleşti. In ziua de 12 iunie va trece mai departe prin Serboteşti, Burcelu, Poiana, Dumitreşti, Ducăi şi Poieni. In ziua de 13 iunie, după ce va trece prin comuna Bucium, ştafeta va ajunge la Iaşi, iar de aici, în aceeaşi zi, în continuare pînă la Leţcani. La 14 iunie ştafeta străbate comunele Banu, Podul Iloaiei, Buda, Bălţaţi, Războieni, pînă la Tg. Frumos, iar la 15 iunie îşi va continua drumul prin Balş, Cotnari, Bădeni, Hîrlău, pînă la Bîscoteni.

Atenţiune! *Nu uitaţi, ştafeta va fi preluată în fiecare sat, în fiecare oraş, de către 10 pionieri pe care voi trebuie să-i alegeţi în adunările de unitate. In mesajul ştafetei treceţi realizările voastre obţinute în cinstea Festivalului.*

PORUMBEII

De mult, porumbelul este socotit mesagerul păcii, al prieteniei. Imaginea lui, avîntîndu-se în zbor şi purtînd în cioc crenguţa de măslin, o găsim pe numeroase ornamente. Din vremuri străvechi, la orice serbare cu caracter prietenesc se lansau p o r u m b e i şi însăşi emblema Organizaţiei Mondiale a Partizanilor Păcii este un porumbel, — porumbelul păcii, — opera marelui pictor francez Picasso.

Oamenii au folosit din totdeauna porumbeii ca hrană pentru carnea lor gustoasă. I-au folosit şi pentru transportul la mari distanţe a corespondenţei. Se povesteşte că un demnitar egiptean, vrînd să facă o surpriză unei cunoştinţe care locuia în alt oraş, i-a trimis printr-un stol de 600 de porumbei, 1800 de cireşe, cîte trei legate de gîtul fiecărei păsări.

In timp de război, porumbeii s-au dovedit deosebit de folositori, trecînd ştirile peste liniile vrăjmaşe. Scriitorii latini P l i n i u şi Frontin povestesc cum Decimus Brutus, asediat în cetatea Modena, schimba, cu ajutorul porumbeilor informaţii cu armata comandată de consulul Hirtus, care încerca să-l despresoare.

*

Toate varietăţile de porumbei se trag din porumbelul sălbatic (Columba aenas). Prin încrucişări repetate, s-au obţinut porumbei călători de calitate. Ei sînt rezistenţi şi pot parcurge 7-800 km. pe zi, cu o viteză orară de 80-90 km. Un porumbel călător poate zbura pînă la 2.000 km. într-o zi, performanţă realizată în anul 1930. Cu prilejul unui concurs, porumbelul aparţinînd crescătorului belgian Wilputi a traversat Mediterana, sosind primul din cei 5.122 de porumbei lansaţi. De-altfel Belgia este patria porumbelului călător „pur sînge". Antrenarea porumbeilor cere multe cunoştinţe şi foarte multă răbdare. Metodele folosite au în vedere instinctul propriu tuturor păsărilor de a se întoarce cît mai repede la cuib. De aceea, antrenarea se şi face fie în epoca depunerii ouălor, denumită a „văduvitului", fie cînd puii sînt gata să iasă din găoace — epoca clocitului. Porumbeii sînt duşi în primele zile, în coşuri de nuiele numite „voliere", la o distanţă de 40 de kilometri, de unde se întorc cu uşurinţă la cuibar. Pe măsura antrenării, distanţa se măreşte pînă la limita maximă de zbor. Porumbeii trăiesc pînă la 30 de ani. Curierii nu pot fi însă decît de la 3 luni pînă la opt ani.

*

Şi în ţara noastră există o veche tradiţie a creşterii porumbeilor. Pe lîngă marele număr de crescători de porumbei obişnuiţi, avem 1400 de crescători în ale căror voliere trăiesc astăzi aproape 20.000 de „călători". Crescătorii romîni de porumbei călători sînt grupaţi în cinci asociaţii cu sediul în Capitală şi 24 de asociaţii în diferite oraşe ale ţării. Ele au ca for conducător „Uniunea colombofilă". Cu prilejul celui de al VI-lea Festival de la Moscova, colombofilii din R.P.R. vor trimite 1000 de porumbei albi, care vor fi lansaţi în capitala Uniunii Sovietice la 28 iulie, ziua deschiderii oficiale a Festivalului. In dimineaţa aceleiaşi zile, un stol de 5000 de porumbei călători vor fi lansaţi la Kiev. Ei vor fi mesagerii prieteniei, căci, după ce vor străbate pînă seara distanţa de 800 km. care desparte capitala Ucrainei de ţara noastră, ei vor vesti marele eveniment în toate cele 24 de oraşe romîneşti în care îşi au cuiburul.

M. ROŞU

Un oraş străvechi

Capitala regiunii Oradea se ridică pe malurile Crişului Repede. Aici a fost o veche aşezare romîno-slavă, unde şi-a avut reşedinţa Menomorud, unul dintre voievozii romîni ardeleni dinaintea cuceririi maghiare.

În secolul al XV-lea, oraşul cunoaşte o deosebită înflorire economică, curmată însă de cucerirea turcească din 1660, care a distrus aproape toate clădirile. După eliberarea de sub dominaţia otomană, în sec. al XVII-lea, Oradea începe să se refacă.

Oraşul are un muzeu foarte interesant, în care sînt expuse obiecte din epoca de bronz, din epoca romană, colecţii de arme foarte vechi, mobilă şi ţesături medievale. De asemeni, se păstrează Casa-muzeu în care a trăit poetul maghiar Ady Endre. În imediata apropiere a Oradiei se află băile termale „Victoria" şi „1 Mai", cunoscute încă de pe vremea romanilor, care le botezaseră băile „Felix". In lacul format de apa termală, înfloresc nuferi rari, din specia lotuşilor „Sastalia Termalis", fenomen unic în Europa.

In anii puterii populare, Oradea a înflorit din punct de vedere industrial, cultural şi artistic. Sînt renumite fabricile de produse chimice şi întreprinderile poligrafice orădene.

In fotografie: Oradea. Pod peste Criş.





FRUMOASĂ EŞTI PATRIA MEA



Transmitem pe lungimea de undă 311 special pentru Filip Vasilica, Şcoala de 7 ani Soldanu, clasa a IV-a. Răspundem la întrebarea: „Cum se organizează informarea politică în timpul vacanţei?" Radiograma nr. 5.

Informarea politică se ţine de obicei, o dată pe săptămînă. Ea constă în prezentarea unor evenimente de la noi sau din alte ţări pe care o face tovarăşul instructor, un tovarăş profesor sau un membru din comitetul U.T.M. care se ocupă de şcoala voastră. Puteţi invita chiar tovarăşi de la raionul de partid sau U.T.M. In afară de prezentare, e bine să vă pregătiţi citind şi documentîndu-vă în legătură cu subiectul. Să luăm un exemplu: Canalul de Suez. O problemă mult dezbătută, care se mai dezbate şi acum. In faţa participanţilor la informare se află un planiglob. Pe planiglob sînt însemnate două rute: una, cea indicată de o panglică roşie, pleacă din sudul Franţei, străbate Mediterana, Canalul de Suez şi, trecînd prin Marea Roşie ajunge în sudul Asiei Centrale; a doua, însemnată cu o panglică albastră, pleacă din acelaşi loc, trece prin strîmtoarea Gibraltar, înconjură întreaga Africă, ca să ajungă tot în sudul Asiei. Ce vor să spună cele două itinerarii? Ele arată, în primul rînd, urmările economice, pierderile inutile de timp şi combustibil pentru transport pricinuite de blocarea Canalului de Suez în urma tîlhăreştii agresiuni imperialiste. In timpul expunerii, circulă din mînă în mînă albume, fotografii ce înfăţişează jalea şi ruina lăsate de bombardierele agresoare, lupta er[illegible] a poporului egiptean pentru libertatea ţării lui.

Iată, în felul acesta se poate desfăşura o informare politică cu orice temă. Harta, albumele, documentarea din ziare şi reviste ne ajută să înţelegem mai bine subiectul tratat.

In timpul verii, asemenea informări politice se pot organiza în tabără, în localul şcolii sau chiar în timpul unei plimbări sau excursii.

Dar informarea nu rezolvă totul. Zi de zi se petrec noi fapte şi evenimente. Trebuie să urmărim evenimentele politice cercetînd paginile ziarelor cotidiene sau ale „Scînteii pionierului", care anume pentru voi publică articole de informare politică.

Vacanţa ne dă timp să cunoaştem şi mai bine mersul evenimentelor, aşa că în programul de activitate cultural-artistică, pe perioada vacanţei de vară, nu uitaţi să prevedeţi informarea politică.

Ancheta săptămînii

INSTANTANEE DE PE STRADĂ



Cu toate că e foarte grăbit, Gigi Sandor, de la Şcoala medie nr. 13, are răbdare pînă cînd semaforul serviciului de circulaţie luminează verde. Bravo, Gigi! Aşa ar trebui să facă toţi copiii!

Era în ziua de 27 mai, ora 21,30. La intersecţia bulevardului Nicolae Bălcescu cu bulevardul Republicii, pionierul Mişolea Constantin, de la Şcoala mixtă nr. 32, foarte grăbit, neţinînd seama că toată lumea aşteapta la stop, dădu să traverseze bulevardul. Ajuns însă în mijlocul străzii, el fu surprins de tramvaiul 5 şi maşina 31. Se sperie şi fu cît pe-aci să dea buzna în faţa tramvaiului. Dacă manipulantul şi şoferul nu frînau brusc, Mişolea Constantin putea fi accidentat grav.

Această scenă surprinsă mi-a sugerat tema anchetei din săptămîna aceasta: „Instantanee pe stradă".

★

In staţia Batişte, Radu Grigoriu, de la Şcoala 49 mixtă, se urcă în tramvaiul 14. Fiind locuri libere, se aşeză şi începu să răsfoiască o revistă cu fotografii. La staţia Bălcescu se urcară o mulţime de călători. Preocupat de fotografii, Radu nici nu băgă de seamă că în dreptul scaunului său se afla acum un om în vîrstă. Văzîndu-l, se sculă imediat:

— Vă rog să mă iertaţi, n-am observat că s-a aglomerat tramvaiul... Poftiţi, staţi dv.

— Mulţumesc, dragă... mulţumesc!

...Frumos din partea ta, Radule!

★

In faţa autoturismului 1288 B, oprit pe str. Vasile Alecsandri, se adunaseră o mulţime de oameni. Ce se întîmplase? Un accident. Pantzer Andrei, domiciliat în str. Viişoarei nr. 6, vrînd să traverseze strada în fugă, a fost surprins de maşină. Cu toate că şoferul a frînat pe moment, Andrei a fost grav rănit.

Ai văzut, Andrei, băiete, unde duce neatenţia şi graba?

★

Ei, ce părere aveţi? Cum trebuie să se poarte un pionier pe stradă? Ca Radu şi ca Gigi, nu-i aşa? Cît despre cei doi „viteji" din fotografie sau despre Mişolea Constantin nici nu merită să mai lungim vorba.



Ne pare rău că tramvaiul 24 a stat prea puţin în staţie. Am fi vrut să aflăm şi numele celor doi „viteji". Poate voi, cei din şcoala lor, o să-i recunoaşteţi şi atunci vă rugăm să ne comunicaţi şi nouă cu cine am avut de-a face.

AL. MIHU
foto: Gr. PREPELIŢĂ

La închiderea paginii

„Ceapa, ridichile şi salata de pe lotul Festivalului au crescut mari şi au pretenţia să le ducem la „Aprozar", iar porumbul hibrid semănat în cuiburi dispuse în pătrat şi fasolea ne cer a doua praşilă. Vom căuta să le îndeplinim dorinţa" ne scrie pioniera Racheleanu Ana din comuna Jijila, raionul Măcin.

★

„De mult aşteptam ca becul electric să-şi răspîndească lumina în casele noastre, ne scrie pionierul Vînătoru Matei din satul Boroşteni, comuna Peştişani, raion Tg. Jiu.

Acest vis ni s-a înfăptuit. De curînd, satele Boroşteni şi Frînceşti au fost electrificate. Noi, pionierii şi ceilalţi copii, am ajutat utemiştilor la săpatul gropilor, la întinsul sîrmelor".

★

Cu puţin timp înainte de închiderea acestei pagini, am primit o scrisoare de la pionierul Grasu Petru, din comuna Buzescu, raionul Alexandria, şi ţin să-i răspund pe loc.

DRAGĂ PETRE,

Nu m-a plictisit nici un pic scrisoarea ta. Să-mi fi scris nu două pagini, ci douăzeci, şi tot aş fi citit-o. Cum să mă plictisesc, cînd tu îmi scrii că toţi pionierii s-au bucurat cînd m-au văzut în ziar şi ca toţi vor să-mi scrie!? Nici gînd să fiu obosită, şi poţi să-i asiguri pe prietenii tăi că, dacă îmi vor scrie, le voi răspunde tuturor şi foarte repede. Ii încredinţez totodată pe toţi pionierii din ţară că n-aş obosi chiar de-ar fi să primesc de două ori mai multe scrisori.

Să ştii că peste cîteva zile vei avea fotografia Casei Scînteii, pe care ne-ai rugat să ţi-o trimitem. In scrisoare o să-ţi povestim şi despre acest măreţ centru de cultură. Insă şi tu să fii băiat de cuvînt şi să le răspunzi la toţi prietenii tăi cei noi. Şi lui Stănuleţ Constantin, şi lui Busuioc Vasile, şi tuturor celor care ţi-au scris găsindu-ţi adresa în gazetă.

Sigur că doresc să-mi trimiţi fotografia ta! Şi să ştii că eu te consider pe tine unul dintre corespondenţii şi prietenii mei. Pentru aceasta am să-ţi fac o surpriză, în amintirea prieteniei dintre noi! Dacă doreşti neapărat să vorbeşti cu mine, să ştii că numarul meu de telefon este 7.69.48 şi mă găseşti în fiecare zi.

Ei, şi acum cu bine, dragă Petrişor. Te las să înveţi pentru exemene!

MĂRIUCA



PORT DIN CIMPULUNG MUSCEL

Chemarea inimii...

— Vă plac?

Mioara luă un pantof, îl întoarse pe toate feţele, îi mîngîie pielea, apoi zise:

— Faceţi-mi, vă rog, bonul...

Peste cîteva clipe, Mioara ieşea din magazin cu pachetul sub braţ. Am întîlnit-o în drum spre casă, mai veselă ca de obicei.

— Ştii, mi-a spus ea, i-am luat pantofi lui Dorel. O minune, nu alta! Marca „Ianoş Herbak"...

— Bine că fac lucruri frumoase!

— Ei, în fond, ce e aşa mare lucru să faci pantofi!?

. . . .

In drum spre Cluj, mi-am amintit de Mioara şi am decretat: neapărat am să merg pe la „Ianoş Herbak". Aici lucrează cei ce aduc şi necazuri, şi bucurii purtătorilor de încălţăminte.

Prima cunoştinţă a fost Vrannay Eugen, un băiat de 19 ani, modest, sfios şi fruntaş în depăşirea planului de economii. I-am privit mîinile. Dansau pe pielea perfect întinsă de pe masa de croit. Iar în urma fiecărei piruete a mîinii, apărea un carîmb, o faţă de pantof, o baretă. O clipă, am avut impresia că mîinile lui Eugen sînt vrăjite, conducînd cuţitul pe marginile tiparului sub imboldul unui semn magic. Dar nu!

...Acum cinci ani, Eugen era un ţînc abia ieşit de pe băncile şcolii profesionale. In cap avea o serie întreagă de formule, de citate. O dată venit la „Ianoş", a dat ocol secţiilor, a văzut muncitorii zorind maşinile să bată mai multe cuie, presa să ştanţeze mai repede pingelele, maşinile să coase într-un timp mai scurt ramele la pantofi... Totul se petrecea repede, iar peste cîteva minute, la capătul benzii, gata pentru ambalaj, apărea încălţămintea. Privind toate acestea, Eugen a simţit că-l atrage mai mult meseria de cizmar. La prima vedere, un pantof pare un fleac: piele, cuie, aţă... Dar acest „fleac" este supus zecilor de operaţii făcute cu pricepere şi cu conştiinciozitate de muncitori. Curios; fiecare cizmar al zilelor noastre este convins că nu stăpîneşte tainele meseriei. Mereu se nasc dorinţe noi la cumpărători, gusturi mai alese în ceea ce priveşte pantofii, sandalele!

Eugen a primit cuţitul de croit piele ca pe un talisman. Cu el trebuia să facă minuni, să croiască feţe frumoase, deosebite.

— Ştiţi, mi-a spus el, fiecare pantof poartă în el gradul nostru de pricepere, gîndul nostru pentru purtătorul pantofului — dacă am lucrat bine, omul ne laudă, dacă nu, ne blagosloveşte; sîntem mereu în gîndul celor care cumpără încălţămintea produsă de noi...

L-am privit pe Eugen cum lucra. De cinci ani face acelaşi lucru: taie piele! Cum nu s-o fi plictisind?

L-am întrebat aşa, ca să nu-l jignesc:

— De cinci ani eşti aici?

M-a privit surprins.

— Da, de cinci ani! A tăcut cîteva clipe şi, ca şi cum ar fi ghicit la ce mă gîndesc, a continuat:

— Poate vi se pare plicticoasă munca noastră?! Mereu, mereu facem acelaşi lucru... Dar nu-i aşa! In faţa fusului de piele sau a maşinii, noi ne întrebăm: „Cum s-ar putea să lucrăm mai mult? ...Să scoatem din aceeaşi bucată de piele mai multe feţe?" Incercăm, ne lovim de primele eşecuri, dar pînă la urmă tot găsim ceva, învingem. Ni-e dragă meseria. Şi, de altfel, maşinile astea noi, tot mai complicate, sînt tot mai uşor de mînuit; cu ele se produce mult mai mult ca acum un an şi uluitor de mult faţă de trecut... Vă daţi seama, ne atrag, ne...

Am recunoscut în vorbele lui Eugen chemarea către meserie. Avea dreptate că meseria lui e frumoasă. Era inutil să-l întreb de ce s-a făcut cizmar şi nu doctor. In drum spre casă, mă gîndeam: bunica lui Eugen a lucrat o viaţă în fabrică, tatăl său a lucrat 15 ani, iar mama sa a împlinit 26 de ani de muncă în „cetatea pantofilor"... Şi iată acum la rîndu-i Eugen, este atît de legat de fabrică, îşi iubeşte atît meseria.

Voi ce spuneţi, dragi pionieri? Dar nu, nu-i nevoie să spuneţi nimic; sfătuiţi-vă numai cu voi înşivă, vedeţi încotro vă îndeamnă inima şi, dacă cumva vă atrage meseria de cizmar, alergaţi! Să nu pierdeţi trenul...

LIDIA POPESCU

O fetiţă vine la Bucureşti

Schiţă de Al. O. ZOTTA



Primele cuvinte ale Cristinei, micuţa moldoveancă din Fălticeni, care cobora din acceleratul de Iţcani pe peronul Gării de Nord, venind pentru prima oară la Bucureşti, sunară aşa:

— Te rog să-mi arăţi cele mai frumoase locuri din Capitală.

Intre un „Bine te-am găsit" şi-o prietenească stringere de mină, aceste cuvinte îi fuseseră adresate lui Mitică, vărul ei, bucureştean convins, în etate de 12 ani, care o aşteptase în gară.

— Ei, las' pe mandea, că ştie el ce face! răspunse Mitică, dîndu-i a înţelege că-şi asumă cu plăcere şi mai ales cu pricepere rolul de ghid. Intii să te odihneşti niţel acasă şi după aceea, gîrlă!

— Cum vine asta: „gîrlă" ?! se miră Cristina. Vrei să mergem la gîrlă?

— Nu te-ai prins la banc, surîse indulgent Mitică. Cînd zic „gîrlă", înţeleg că totul o să meargă strună. Inţelegi? Gîrlă!

— Mda.. oftă Cristina.

Cu nici un chip fetiţa nu pricepea pentru ce vorbeşte atît de pestriţ verişorul ei, şi de aceea se simţea oarecum în inferioritate. Care, toţi bucureştenii vorbesc aşa? Nu cumva o să trebuiască să le semene şi ea?

După ce Cristina se odihni, porni împreună cu Mitică să viziteze Capitala. Nerăbdătoare, fetiţa îi reaminti dorinţa ei:

— Vreau să văd cele mai frumoase locuri şi clădiri..

— S-a marcat! o asigură Mitică. Pentru început, o să te duc să vezi balconul cinematografului „Timpuri noi". De acolo poţi să arunci coji de seminţe în capetele ălora de la parter. Ei, ce zici?

Cristina îl privi contrariată:

— Altceva nu putem vizita?

— Ba da, se înflăcără Mitică. Maidanul de pe strada noastră! E celebru în tot Bucureştiul, pe cuvînt! Sub salcîmii lui, au loc cele mai grozave meciuri de fotbal cu nasturi!

— Hm... se posomorî Cristina. Altceva nu mi poţi recomanda? Ce se mai găseşte în Bucureşti în afară de balconul cinematografului „Timpuri Noi" şi de maidanul vostru?

— Multe! o asigură Mitică, argumentînd: cele două ferăstruici din peretele din spate al fabricii de untdelemn: arunci cu putere o piatră înăuntru şi-ţi cade afară o bucată de turtă de floarea soarelui! Apoi, şoseaua Viilor, la capătul dinspre Şerban Vodă: pe-acolo trec ţăranii, dimineaţa, cu căruţele cu marfă către piaţă şi poţi şterpeli ce vrei: pepeni, roşii, castraveţi! După aia...

— Dar ceva monumente, edificii culturale, nu cunoşti?

— Ba da, Stadionul 23 August, Stadionul Republicii, Stadionul Dinamo! Nu-ţi ajung toate astea? se enervă Mitică, citind o inexplicabilă, pentru el, nemulţumire pe faţa Cristinei.

— Nu-mi ajung, ridică ea din umeri. Aş vrea să merg la Operă!

— Care Operă? se încruntă Mitică.

— Aceea de pe...

Cristina scoase din buzunar un carnetel cu scoarţe roşii pe care de acum n-avea să-l mai lase din mină şi, continuă, după ce citise:

— Aceea de pe malul Dîmboviţei! Se ajunge acolo cu tramvaiul patrusprezece!

— Cu paişpe? Păi paişpe merge la Stadionul 23 August! se miră Mitică.

— Trece şi pe lîngă Operă, îl asigură, energică, Cristina. Hai cu mine!

Il luă de mînă şi porniră către staţia de tramvai. Mai mult tîrît de Cristina decît purtat de propriile-i picioare, Mitică judecă adînc: „Se vede cît de colo că-i de la ţară.. Nu ştie ce-i frumos!"

Odată coborîţi din tramvai, Mitică se gîndi că, la urma urmelor, e bărbat şi, mai mult decît atît, bucureştean, aşa că nu se cuvenea să se lase cu una, cu două. Deci, îşi reluă rolul de ghid ce-i drept, cu mai puţină siguranţă:

— Uite, asta cred că-i Opera, spuse el



arătînd către impunătoarea clădire.

— Crezi sau eşti sigur? îl luă la rost Cristina.

— Mda .. sînt sigur... se bîlbîi Mitică.

— Iţi mulţumesc, vai, ce frumoasă e! se entuziasmă fata.

Cu toate că nu era spectacol, un om de serviciu, aflînd despre ce e vorba, îi invită cîteva clipe înăuntru, în foayer şi chiar în pragul sălii de spectacol. Lui Mitică i se tăie răsuflarea văzînd frumuseţea imensului candelabru de cristal, suspendat în plafon. Vru să zică: „Şmecherii, ăia de l-au făcut" dar simţi, pentru prima oară în viaţa lui, că nu poate rosti asemenea cuvinte. Totuşi, ca să nu tacă din gură, făcu pe bine informatul:

— Aici se joacă nişte piese de teatru grozave!

— Nu piese de teatru, băiete, ci opere! îl corectă omul de serviciu. Ei, hai nu trebuie să te ruşinezi; mi-am dat seama de la început că vii din provincie!

Văzîndu-şi verişorul la mare strîmtoare, Cristinei i se făcu milă şi-l scoase din încurcătură:

— Hai, Mitică, ne-ajunge pentru azi. Mîine seară o să venim aici la „Rigoletto". Acum, să mergem la Muzeul de Artă; ştii unde e?

Mitică îşi ţuguie, încurcat, buzele:

— Muzeul de Artă? E.. este la... la...

Cristina îl examină şireată cu coada ochiului şi citi din carneţel:

— La Palatul Republicii...

— Exact, la Palatul Republicii! aprobă Mitică. Nu ţi-am spus eu?

— Nu prea... rîse Cristina.

— Imi pare rău! făcu Mitică pe nedreptăţitul.

Intrînd în Palatul Republicii, Mitică avu din nou ocazia să constate, în faţa tablourilor lui Grigorescu şi Aman, Tonitza şi Andreescu că nu poate folosi niciunul dintre cuvintele preferate prin care avea îndeobşte obiceiul să-şi exprime satisfacţia. Iar altele, din păcate, nu se găseau în repertoriul său. Aşa că se mulţumi să păstreze o respectuoasă şi admirativă tăcere.

La ieşire, Cristina deschise din nou carneţelul:

— Ateneul R.P.R.. Unde-i Ateneul?

Mitică îşi reluă, de voie, de nevoie, postura de atoateştiutor:

— Simplu: Ateneul e... Ateneul e...

Incearcă să tragă cu coada ochiului în carneţelul roşu dar Cristina îl ascunse ca din întîmplare, la spate. Mitică simţi că-l trec sudorile, repetînd din ce în ce tot mai tare:

— Ateneul e.. Ateneul se găseşte... Ateneul se află...

— Vis-a-vis, băieţaş! îi strigă un binevoitor trecător. Fii atent cum traversezi piaţa; eşti, desigur, venit din provincie...

Făcîndu-se că nu observă surîsul fin al Cristinei, Mitică îşi muşcă buzele de ciudă şi se prefăcu indiferent, ca şi cum nu auzise interpelarea trecătorului.

Traversară. Ajunşi pe partea cealaltă, o oază de reabilitare se ivi în pustiul de încurcături în care căzuse Mitică: în faţa hotelului Athenee Palace, staţiona un lung şir de automobile, adunate parcă [illegible] pentru a-i da prilejul să-şi etaleze cunoştinţele:

— Iată, rosti el repede şi convingător, arătîndu-i în ordine: Skoda, Zis, Tatra, Buick, Ford, Chevrolet, Ifa..

— Sînt foarte frumoase, încuviinţă Cristina. Acum, însă, hai la Ateneu.

Un alt om de serviciu, la fel de binevoitor ca şi cel de la Operă, le dădu voie să intre înăuntru. Aci, Mitică o păţi din nou. Observînd că scena n-are cortină, bănui că e vorba de un cinematograf şi întrebă ce film rulează după masă. Numaidecît, amabilul însoţitor îl lămuri asupra adevăratului rost al Ateneului şi nu uită să adauge:

— Probabil că eşti nou sosit din provincie...

Era prea mult; lui Mitică îi venea de-acum să plîngă. Ar fi dat marea cu sarea pentru ca totul să nu fie decît un vis. Noroc că verişoara, ostenită de atîta alergătură, băgă de seamă:

— S-a făcut seară... E timpul să mergem.

In drum spre casă se opriră să zăbovească puţin în grădina Cişmigiu. Răsuflînd uşurat — nu-şi mai [illegible]a picioarele de oboseală — Mitică se lăsă greu pe o bancă:

— Uf, ce socotit e aici... Cred că...

— Te-aş ruga să nu mai întrebuinţezi astfel de cuvinte nepotrivite! îl luă la rost Cristina. Vorbeşte omeneşte, nu mai face pe grozavul!

Mitică se gîndi că n-ar strica s-o pună la punct cu un ghiont, dar renunţă; nu se prea simţea în largul său, nu mai recunoştea în Cristina fetiţa sfioasă şi încrezătoare de azi dimineaţă, de pe peronul Gării de Nord. In faţa lui şedea acum o fată energică, serioasă, care ştia ce vrea. Aşa că Mitică preferă să tacă. Ceea ce era, într-adevăr, lucrul cel mai cuminte pentru el în clipa aceea.

ŢICU ŞI STANEL, DOI DESCURCĂ-LUME



de M. STOIAN şi BURSCHI

Rezumatul capitolului precedent

La curtea baronului Kardosi au sosit oaspeţi: baronul austriac Von Lűbec, viitorul soţ al fiicei baronului, împreună cu o suită numeroasă. Oaspeţii aduc veşti rele: Papa Leon a făgăduit libertatea iobagilor ce vor lua parte la o nouă cruciadă. Curind, temerile baronului că ţăranii vor părăsi moşia se adeveriră. Grupuri, grupuri de iobagi pleacă zilnic către cîmpia Pestei unde se adună cruciaţii. Atunci baronul dă ordin slujitorilor să pornească pe urmele ţăranilor si să-i aducă inapoi.

ARCAŞUL NEGRU

POVESTIRE DE A. WEISS — DESENE DE Z. IULIAN



Manifestări cu prilejul Zilei Internaţionale a Copilului



Nu se ştie care sînt mai încîntaţi; dansatorii sau spectatorii....

In Capitală, precum şi în toate oraşele patriei, 1 Iunie, Ziua Internaţională a Copilului, a fost sărbătorită cu multă dragoste. Minunate serbări în aer liber, adunări festive, jocuri şi spectacole au prilejuit clipe plăcute şi celor mici şi celor mari.

La Palatul pionierilor din Bucureşti, adunarea festivă de sîmbătă a fost închinată atît zilei de 1 Iunie cît şi unei emoţionante aniversări: 7 ani de activitate a Palatului!

La festivitate au luat parte activişti de seamă ai Partidului şi ai Uniunii Tineretului Muncitor, oameni de artă şi cultură, oaspeţi de peste hotare. Scriitorul Marcel Breslaşu a adus pionierilor participanţi un călduros salut al scriitorilor din ţara noastră.

„PRIMUL PUNCT"

— O PRODUCŢIE A STUDIOURILOR BULGARE —

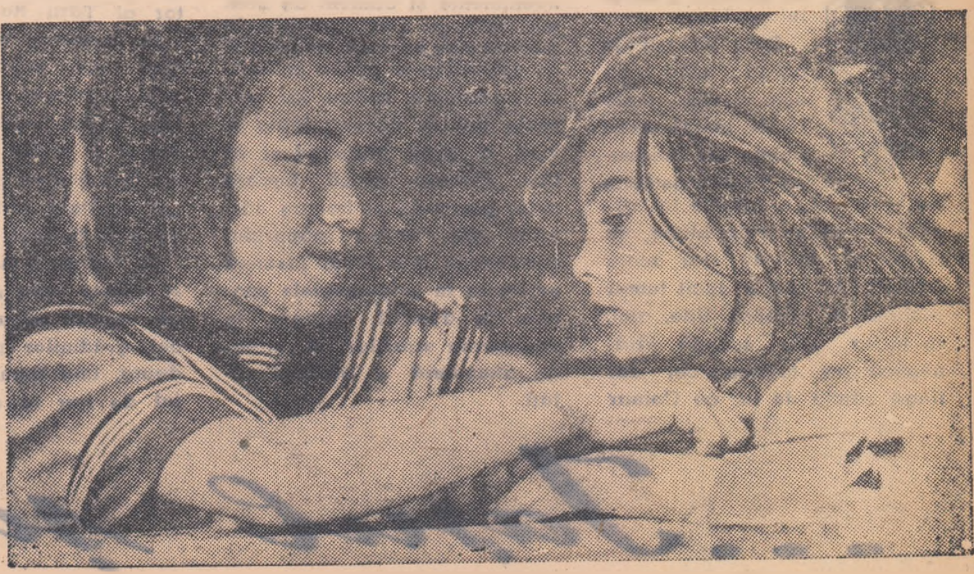
Veska e o fetiţă veselă, cu ochii mari, mereu întrebători şi cu o fundă albastră în păr. Intre oamenii care merg grăbiţi pe străzile largi ale Sofiei pare un noduleţ. Dar ce caută această fetiţă de o şchioapă singură, pe străzile acestui mare oraş?

Foarte simplu; a pornit-o de acasă fără ştirea nimănui şi s-a rătăcit.

Luată de valul oamenilor, ajunge întîi pe un stadion unde se desfăşoară un meci, apoi se împrieteneşte cu un băiat cu care se plimbă într-un vesel parc de distracţii. Dar, deodată, fetiţei noastre îi fu dat să trăiască o nemaipomenită întîmplare. Alergînd fără să se uite în jur, nimereşte pe o stradă pe care trec nesfîrşite şiruri de tancuri încărcate cu soldaţi cu chipuri rele, urîte. Veska priveşte îngrozită. Deodată, vede cum soldaţii se reped la oamenii de pe stradă, îi smucesc. Din toate părţile răsună împuşcături. Chiar lîngă Veska este ucisă o femeie, cu ochii măriţi de spaimă. Veska o ia la goană. Reuşind să scape cu viaţă, fetiţa aleargă printre grămezi de moloz, printre ziduri dărîmate. Cine o va salva pe Veska? In ce loc se întîmplă toată scena aceasta de război. Fireşte că pînă la urmă, vizionînd filmul, te lămureşti. Fără să ştie, Veska a nimerit într-un loc unde... se filma o scenă de război! Intre timp mama îşi dă seama că fetiţa ei a dispărut de-acasă. Desperată o caută pretutindeni. Intreaga stradă îi sare în ajutor. Vin şi pionieri şi miliţieni şi o profesoară.

Şi după o seamă de peripeţii pline de neprevăzut, Veska este găsită... Care este ideia de bază a filmului? Intreaga acţiune arată cît de neprecupeţit este ajutorul care şi-l dau oamenii între ei, cînd este vorba să ocrotească un copil. Toate peripeţiile prin care trece fetiţa dezvăluie cît de frumoasă este viaţa nouă din Bulgaria, cît de inimoşi sînt oamenii. Iar Veska, această fetiţă atît de veselă, de drăguţă, cu toate întîmplările prin care trece aminteşte de datoria fiecărui om cinstit de a lupta pentru pace. Multă vreme după ce ai plecat de la film îţi rămîne întipărit chipul fetiţei cu ochii mereu întrebători şi cu o fundă mare, albastră, în păr...

B. CARAGIALE



O SCENĂ DIN FILM

ŢARA

de VICTOR TULBURE

Toamna, pe sub nuci,
Sau prin lanuri, vara,
Unde paşii-ţi duci,
Peste tot e ţara.

Ţara-i tot ce vezi,
Şi a ta e toată.
Brîie de livezi
Cresc în juru-i roată.

Pînă-n pisc, din şes,
Drumul nu-l încetini,
Brazii-n cale-ţi ies
Şi îţi sînt prieteni.

Nu-i apleacă-n zori
Vînt sau promoroacă.
Eşti stăpînul lor:
Ţie ţi se-apleacă!

Iașul amintirilor...



...Și unde te-mbresoară mai dulce și mai trei̇̆urător aburul nevăzut al amintirilor, decît aici, la Copou? Pe haina grădinii, de mătase verde, natura grijulie a cusut ici, colo, nasturii albi ai florilor. Flori sfioase, delicate, de mai. Și din fiecare ungher suie în înserare, pe coama zefirului, o mireasmă blîndă și nespus de amețitoare.

Genele, cînd le cobori, țes un covor, un covor fermecat care te poartă în celălalt veac. La fel aromesc teii și aceeași liniște stăpînește grădina. Pași singuratici străbat aleile și omul cu ochi de suferință și vis trece gînditor pe dinainte-ți. In pletele lui negre ning agale flori ușoare de tei. De cîte ori n-a poposit Eminescu în pacea de-aici să-și aline zbuciumul izvorît din nepăsarea și răutatea puternicilor zilei, din mizerie și umilință... Și cîte stihuri fără moarte n-a urzit sub răcoarea teiului mintea lui frămîntată și genială...

Copoul era al doilea lăcaș de tihnă și visare al poetului. Celălalt, modest și fără podoaba teilor, avea în schimb podoaba rară și sfîntă a prieteniei. Cine din voi nu știe că acel al doilea lăcaș al amintirilor e...

Bojdeuca lui Creangă

Ulițele strîmte și suitoare ale Țicăului te poartă cu duioșie pînă la căsuța de poveste a hîtrului unchiaș.

Cînd pășești în ograda mică, pe cele cîteva trepte tocite, ferestrele cît palma ale bojdeucii clipesc ostenite de vreme și în spatele lor zărești parcă un chip blajin, cu barbă și mustăți. Dar acolo înăuntru nu mai e decît fumul amintirii și tăcerea. Uite, aici, la masa asta scundă, țărănească, au tăifăsuit cei doi lingă cănile de lut cu Cotnar dulce, alături e vatra uriașă, unde coana Tinca le pregătea prînzul. Aștepți parcă să sară de după cuptor, într-un vîrtej de cozi zburlite, mîțele cele multe pe care Creangă le oblăduia lîngă dînsul.

Și, în fund, cerdacul cel mare și luminat. Aici, în seri lungi de vară, își țesea meșterul Creangă dragile lui povești și Eminescu, cuprinzîndu-și în palme fruntea largă și palidă, picura în slove de argint dureri și gînduri. Aici s-a născut „Sara pe deal"...

Ciricul își suie spinarea domoală în asfințit. Zvon de tălăngi se împletește cu țirîitul greierilor din cerdac. Și o lumină roșie învăpăiază ferestrele.

Aici s-a născut „Sara pe deal"...

Flăcări de demult

Cînd te gîndești la istoria unui oraș, începi cu legendele care îți povestesc despre trecutul și viața cetății respective. Istoria Bucureștiului îți aduce în gînd legenda ciobanului Bucur. Despre Iași nu se cunosc prea multe legende și de sînt, apoi ele de mult nu se mai povestesc și nimeni n-o să-ți vorbească de ele. Iașul își are renumele nu în legende, ci în trăirile de veacuri ale multor evenimente și oameni de seamă, care au avut întîietate în dezvoltarea socială, politică și cu deosebire în aceea culturală a neamului nostru. Iar prezența tuturor acestor fapte și vieți o simți pretutindeni la Iași. Fiecare epocă, fiecare mare perioadă și fiecare cărturar din istoria poporului moldovean și-a lăsat înscrisă existența în monumentele istorice, în așezări, cartiere, în denumirea străzilor, în întreaga atmosferă a bătrînei cetăți.

Iașul nu ți se impune prin zgomot și aglomerație, prin sunetele sirenelor și ale claxoanelor de vehicule moderne. Orașul n-are clădiri care să te strivească prin înălțimea lor; respectul de care ești cuprins atunci cînd pășești pe străzile din Iași este respectul ce-l simți față de tot ce e măreț prin simplitate și modestie, prin gîndire și profunzime.

Iașul este monumentul viu ce l-au ridicat moldovenii în timpuri de suferință, de luptă și de izbînzi. Oriunde te-ai afla, oriunde ai privi, bătrîna așezare îți povestește încet, cu glas domol, ca al bunicului din poveste, despre vremuri de glorie și faimă, de ceasuri de mare cumpănă prin care au răzbit moldovenii. Pe drumurile acestea ale orașului se adunau de multe ori oștile Moldovei, cînd porneau să înfrunte hoardele turcești, care se năpusteau asupra sărmanelor noastre pămînturi. Erau anii cînd lauda vitejiei oștenilor lui Ștefan Voievod trecuse mult peste granițele ținuturilor noastre. Tot pe aceste drumuri, cu veacuri în urmă, cobora alai împărătesc: Petru cel Mare, ca semn al prieteniei poporului rus față de moldoveni și ca un gest de înaltă prețuire ce o avea pentru luminatul nostru domnitor și cărturar Dimitrie Cantemir, venea să viziteze cetatea Iașului.

Primele așezări ale culturii moldovenești, tiparnițe, ctitorii și edificii de artă, rămase de pe timpul domniei lui Vasile Lupu, sînt și astăzi mărturia strădaniei de începuturi pentru înălțarea culturală a poporului moldovean. Biserica Trei Ierarhi, zidită pe atunci, a rămas neîntrecută în bogăția și frumusețea ornamentelor ce o împodobesc. Trei Ierarhi este una din cele mai strălucitoare podoabe din tezaurul nostru național.

Clădirile Universității, ale Liceului național, Școala lui Asachi, Teatrul Național, sînt așezările unde s-au pus bazele culturii moldovene. Universitatea din Iași este cea mai veche școală de științe înalte din țara noastră. Acolo au crescut mulți oameni de seamă ai învățămîntului, artei, științei din țara noastră.

În timpurile cînd în Principatele romîne influența culturii străine, importată de boieri, înăbușea orice mugure de manifestare a culturii naționale, la Iași, la Teatrul Național, se jucau piesele de satiră ascuțită la adresa cosmopoliților și parveniților, piese patriotice ale lui Vasile Alecsandri.

În casele acestea bătrînești, vechi, de pe Păcurari sau de la Copou, s-au purtat discuții aprinse, se ducea lupta pentru închegarea poporului romîn, pentru unirea Principatelor. Pe strada Lăpușneanu și azi există clădirea în care a avut reședința domnească Alexandru Ioan Cuza, primul domnitor al Țării Romînești unite.

În momente de mari suferințe ale poporului nostru, cînd în primul război mondial țara noastră, fărîmițată, și-a retras și întărit puterile care au învins apoi trupele germane, capitala țării se mutase tot aici, la Iași.

Și cîte nu-ți mai pot povesti și aceste case mici, modeste, ale Iașului, ascunse în mijlocul grădinilor pline de verdeață, împrejmuite de grilajul de fier în care se vede rugina timpului... Pe aici, prin casele astea se întîlneau muncitorii de la Nicolina cu cei de la Țesătura, cu studenții din facultăți, și învățau împreună legile descătușării muncitorilor de sub exploatarea capitalistă, închegau celulele partidului comunist.

Zidurile caselor ieșene, pe care se văd încă urmele schijelor și ale gloanțelor ultimului război, vorbesc de bătăliile la care a fost martor Iașul, atunci cînd armatele sovietice alungau de pe pămîntul nostru hoardele sălbatice ale fascismului.

Iașul este asemeni unui răboj al poporului nostru, în care s-au încrustat în vreme evenimente, fapte, idei. Cînd vizitezi orașul, nu poți să nu-ți închini gîndurile memoriei celor care au trăit pe aceste locuri, flăcărilor care au ars cîndva, puternic, de au luminat în întreaga cultură romînească.

Orașul e o carte...

Frumusețea nu e niciodată stridentă, iar frumusețea Iașului stă în modestia și rîvna cu care locuitorii Iașului de astăzi înscriu noi pagini în istoria orașului, în liniștea orașului, în colinele sale domoale de pe care, risipite, casele îți surîd întotdeauna primitoare.

Astăzi orașul e mai frumos și ni-i mai drag ca oricînd. Roșul brun al turnului Goliei și al vechilor clădiri, cenușiul lor, se întîlnește în verdele și albastrul peisajului de primăvară cu roșul proaspăt, arămiu al noilor construcții.

Da, orașul păstrează în el amintirile ca într-o carte uriașă. Dar în cartea aceasta oamenii au scris pagini noi și bogate, care leagă armonios și plin, pe ieri cu azi. Oamenii simpli și cărturarii le scriu acum laolaltă. Și zidarii de pe schele, și savanții din laborator, și țesătoarea din uzină, și profesorul de la catedra universității.

Pretutindeni, în vechiul oraș, străbate zumzetul muncii creatoare.

De la fabrica de antibiotice, o mîndrie a Iașului și a țării întregi, pleacă zi și noapte sute și sute de sticluțe cu praful alb, tămăduitor. Oameni harnici și destoinici, ca inginerul Ecaterina Grumeza sau operatorul Ion Olărașu, poartă de grijă ca șarjele de penicilină să iasă la timp și de bună calitate. În lumina fluorescentă a tuburilor cu neon, chipurile lor trudite, dar mulțumite par chipurile unor vraci cu puteri nemaivăzute. Aparatele gigantice și complicate li se supun ascultătoare.

De la „Tehnica confecției", țesătoarele au pornit în grup spre casă. Sînt și ele mulțumite: în primele zile ale lunii mai au realizat peste plan 280 metri de pînzeturi.

La „Țesătura" războaiele își deapănă neadormite cîntecul. E tîrziu, după miezul nopții. Brigada utemistă a V-a e la post. Grija lor de căpetenie e una: schimbul de noapte să dea pînzeturi la fel de multe și bune ca schimbul de zi.

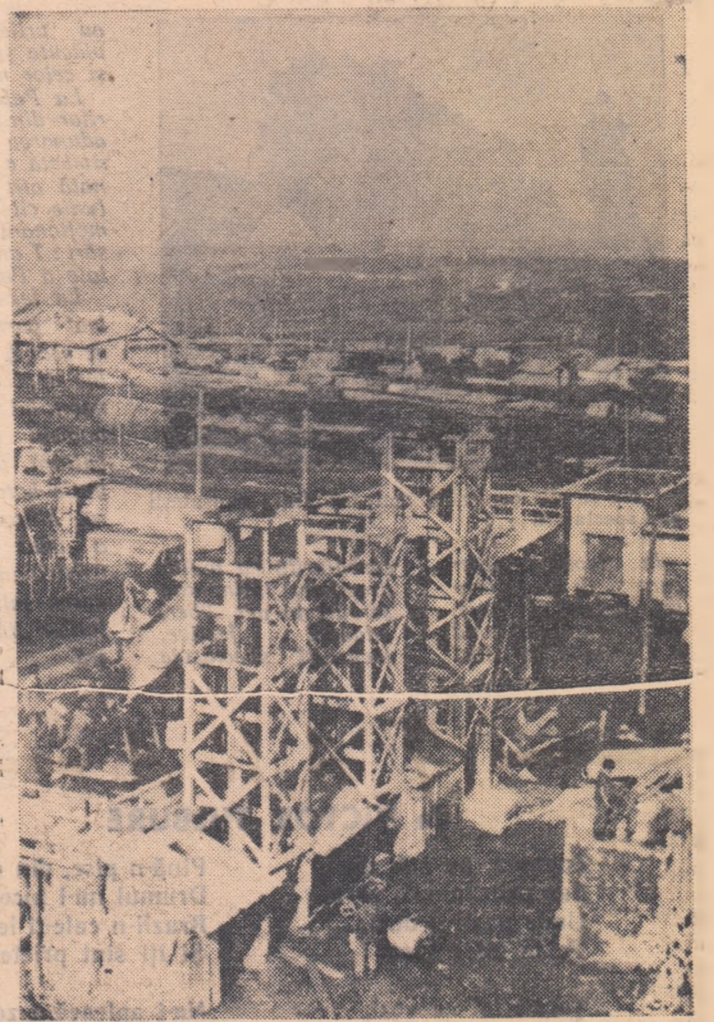
La Nicolina, bravii ceferiști, urmașii celor care i-au ajutat pe răsculații din 1907 și ai celor care au luptat alături de Ilie Pintilie, își șterg frunțile de sudoare: au mai isprăvit reparația unei locomotive. Mîine ea va chiui pe șine.

La teatrul de păpuși, actorii au stat pînă tîrziu la repetiție. La începutul lui iunie trebuie să aibă loc premiera „Poamele vrăjite". Micii spectatori o așteaptă cu nerăbdare.

Un reflector s-a aprins pe schelele unei clădiri în construcție. Se lucrează și noaptea.

E Iașul șantierelor, acesta.

MARIA RUSU
VASILE MANUCEANU



...Iașul șantierelor

ŞTIRI * INFORMAŢII * REPORTAJE
ŞTIRI * INFORMAŢII * REPORTAJE
ŞTIRI * INFORMAŢII * REPORTAJE

FLORI FARA SOARE

— „De la stele la stele"
— 100.000 de copii părăsiţi
— O fetiţă costă mai puţin decît o pisică

O pictoriţă franceză, Mireille Miailhe, a vizitat Algeria. O veţi invidia desigur pentru minunatele privelişti pe care le-a întîlnit: palmieri, dune de nisip, caravane.. Dar, dacă aţi putea privi desenele lucrate de ea acolo, v-aţi cutremura. Ele înfăţişează copii. Copii în zdrenţe, cu picioarele goale în noroi. Copii cerşind. Copii scormonind în lăzile de gunoi ale oraşelor. Acestea sînt „minunatele privelişti" algeriene...

Fiindcă, oricît de albastru ar fi cerul şi oricîte frumuseţi ar avea pămîntul acela, ochii oricărui om cinstit nu le pot vedea. Mizeria le învăluie ca într-o ceaţă. Iar copiii algerieni sînt întruchiparea vie a mizeriei. La fiecare copil ce învaţă la şcoală, sînt alţi zece care vagabondează. Caută resturi de mîncare, cerşesc. Puţini află de lucru. Pentru o plată de nimic, muncesc dinainte de ivirea zorilor, pînă se face noapte. „De la stele la stele", cum spun ei.

Pictoriţa franceză povesteşte: „Am întîlnit pe şosea un băieţel bolnav, de vreo 10 ani. Mergea la spitalul din oraş. Făcuse peste 60 de kilometri pe jos, din satul lui. Două zile mai tîrziu l-am regăsit pe străzile oraşului. La spital nu fusese loc pentru el, aşa că se alăturase celorlalţi copii care cerşeau".

Şi copiii algerieni au mii şi mii de fraţi care trăiesc la fel pe planeta noastră.

Rînduielile neomeneşti ale capitalismului întunecă soarele copilăriei. Graiul sec al cifrelor ascunde în el o lume de dureri, de tragedii. Cu inima grea, întorci filele întunecatei cărţi din care te privesc, printre rînduri, chipuri palide şi supte.

...In Turcia, spun comunicatele oficiale, există 100.000 de copii părăsiţi. Ce poate împinge o mamă la acest act de desperare, de suprem sacrificiu, decît mizeria şi licărul de nădejde că, poate, copilul va găsi un ocrotitor care să aibă cu ce-l hrăni.

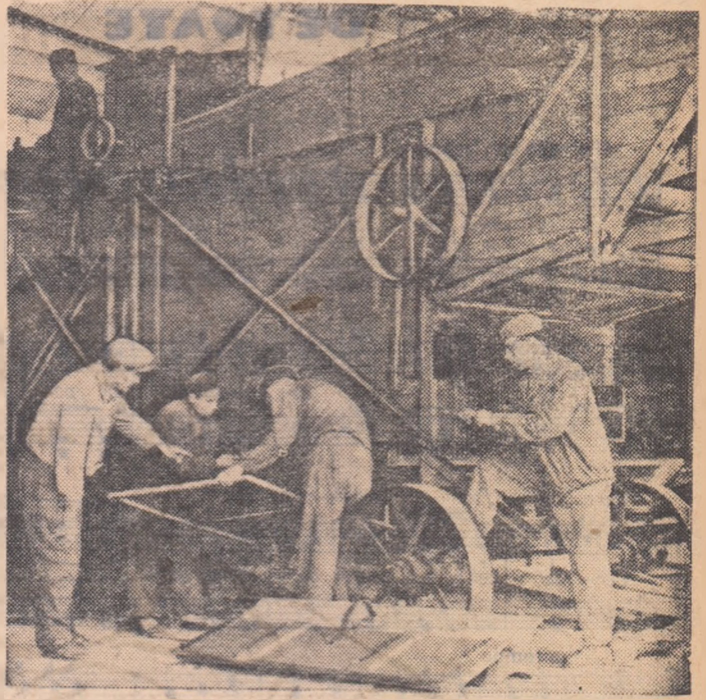
...De curînd, poliţia din Hokkaido (Japonia) a arestat un grup de negustori de sclavi, care se îmbogăţiseră de pe urma acestor „afaceri". Cu asta însă nu s-a rezolvat nimic. Tîrgul de copii se practică pe scară largă în Japonia. Un cîine costă acolo 50 de dolari o pisică 30 de dolari, iar o fetiţă 22 de dolari... Statele Unite fac o vie concurenţă negustorilor japonezi: în ultimii ani, în S.U.A. au fost vînduţi peste 150.000 de copii.

Datorită literaturii deşănţate, otrăvite, cu care se face „educaţia" copiilor din Apus, în Bavaria (Germania Occidentală) bandele de delicvenţi minori au săvîrşit, într-un an 3482 furturi, 498 hoţii de buzunare şi 288 atacuri armate. Inchisoarea e limanul acestor copii nefericiţi. Iar pentru ceilalţi, care găsesc cîte un patron „milostiv" care să le stoarcă vlaga firavă, uzina e tot un fel de închisoare, de anticameră a morţii. La München, ucenicii lucrează cîte 12 ore pe zi. In Spania, copii între 8 şi 14 ani îndeplinesc o muncă brută, peste puterile lor. In Brazilia, la fabricile de textile din San-Paolo, sute de copii sub 14 ani muncesc 10 ore pe zi, în condiţii de igienă cu totul nesatisfăcătoare.

Dar lumina binecuvintată a cărţii? Puţini au parte de ea. In 1956, în America Latină, 14 milioane de copii n-au putut urma la şcoală. In Italia, 2 milioane de copii nu frecventeaza cursurile din pricina lipsei de clase. In Franţa, lipsesc 20.000 de învăţători.

Şi nesfîrşită e cartea aceasta a mizeriei, a florilor fără soare...

Oamenii simpli, oameni cinstiţi de pretutindeni, luptă însă din răsputeri ca această carte să aibă cît mai degrabă un sfîrşit.



Pînă la seceriş mai e, dar harnicii şi chibzuiţii mecanizatori de la S.M.T. Săruleşti (regiunea Bucureşti), s-au pregătit din vreme. De curînd ei au terminat reparaţia ultimei batoze.

Noul autocamion

Un nou autocamion a intrat, strălucitor şi zgomotos, în curtea gospodăriei colective din Lenauhaim (reg. Timişoara). Stăpînii lui, colectiviştii, l-au înconjurat veseli. Il cîştigaseră pe merit... Fiindcă, dacă vreţi să ştiţi cîte ceva despre hărnicia şi patriotismul lor, aflaţi că ei au contractat pînă acum cu statul 100.000 kg grîu, 100.000 kg porumb, 10.000 kg floarea-soarelui, 555 kg lînă merinos şi 6000 de ouă. In luna iunie, ei vor livra de asemeni 40 de porci graşi, în greutate de 140 kg fiecare.

Radiogramă

Atenţiune, transmitem din Mogoşeştii Paşcanilor: Membrii gospodăriei agricole colective „9 Mai" au terminat prăşitul celor 10 ha cu sfeclă de zahăr. (Bucuraţi-vă amatori de dulciuri!). Printre cei mai harnici la praşilă s-au dovedit a fi colectiviştii Vasile Cimpoi şi Irimia Lungu. Surpriza am rezervat-o pentru la urmă: G.A.C. „9 Mai" a cîştigat drapelul de gospodărie fruntaşă pe raion.

Răspuns la radiogramă: Vă felicităm, dragi tovarăşi din Mogoşeşti!

Ajutoare neaşteptate

Culturile de toamnă ale colectiviştilor din Călimăneşti (raionul Bîrlad), au crescut mari şi frumoase Dar afurisitele de buruieni s-au grăbit şi ele să-şi arate frunzele în tarla. Colectiviştii luptau cu înverşunare împotriva lor, dar nu reuşeau să le stîrpească pe toate. Atunci, elevii Şcolii de 7 ani din Lăleşti au sărit să-i ajute. Şi neaşteptatele ajutoare au făcut treabă bună: 10 hectare de orz au fost salvate.

IN SLUJBA SĂNĂTĂŢII COPIILOR



Cînd fetiţa s-a întors de la şcoală, mama a observat că obrajii îi sînt mai îmbujoraţi ca de obicei. A presupus că e de vină jocul. Pentru atîta lucru nu trebuie chemat doctorul. Un purgativ şi o fricţiune cu alcool sînt leacuri care nu dau greş...

După ce, totuşi, a fost nevoie de prezenţa lui, medicul a stabilit un caz de septicemie stafilococică gravă, cu complicaţii. Boală grea, în care vindecările sînt socotite adevărate minuni. Medicul nu crede însă decît în puterea ştiinţei. De aceea nu şi-a pierdut nădejdea, cu toate că trecuse multă vreme de cînd pacienta se zbătea în ghearele morţii. Zile nesfîrşite de lungi, personalul sanitar nu s-a îndepărtat de la căpătîiul ei. Conştient de răspunderea sa, medicul prescria noi tratamente şi mai găsea putere să risipească îngrijorarea părinţilor. Incepînd cu medicul şi terminînd cu mecanicul de la aparatul cu oxigen, întreg personalul spitalului a luptat eroic cu boala.

Intr-un tîrziu, microbul care infectase sîngele a fost înfrînt. Viaţa a început să pulseze din nou în trupul măcinat de boală. Fetiţa s-a putut întoarce în mijlocul familiei, al colegilor.

Toate acestea le-am aflat de la medicul Emanuel Titu Manicatide, şef de secţie la Spitalul Unificat de Copii „Grigore Alexandrescu". Ni le-a povestit simplu, ca un fapt din sutele obişnuite în acest spital insistînd asupra trăiniciei care uneşte colectivul lucrătorilor din această instituţie sanitară; acest colectiv formează o echipă hotărîtă, în slujba ocrotirii sănătăţii copiilor.

RADIO GLOB

300.000...

de centre speciale pentru ascultarea în colectiv a emisiunilor de radio au fost amenajate pînă acum în R.P. Chineză.

O

LA LONDRA...

se duc tratative între ministerul englez al coloniilor şi o delegaţie de fruntaşi politici ai Nigeriei, pentru acordarea independenţei acestei ţări africane.

O

DOAMNA...

Ruth Maurer din Reading (S.U.A.), care a încetat de curînd din viaţă, a lăsat întreaga sa avere, în valoare de 213.000 mărci germane, cîinelui său. Bietul animal, devenit „cel mai bogat cîine din lume", n-are de unde şti că mii de copii mor de foame pe străzile oraşelor americane.

O

IN S.U.A....

după declaraţiile lui Thomas Kennedy, preşedintele sindicatului unit al minerilor, se află în prezent 175.000 de mineri şomeri.

O

POTRIVIT...

unui ziar austriac, din anul 1914 la Viena nu s-a mai construit nici o şcoală. Sînt 43 de ani de-atunci...

O

LA PRAGA...

au sosit pe adresa Comitetului cehoslovac al partizanilor păcii 18.000 de rezoluţii în care se cere interzicerea experienţelor cu arma atomică.

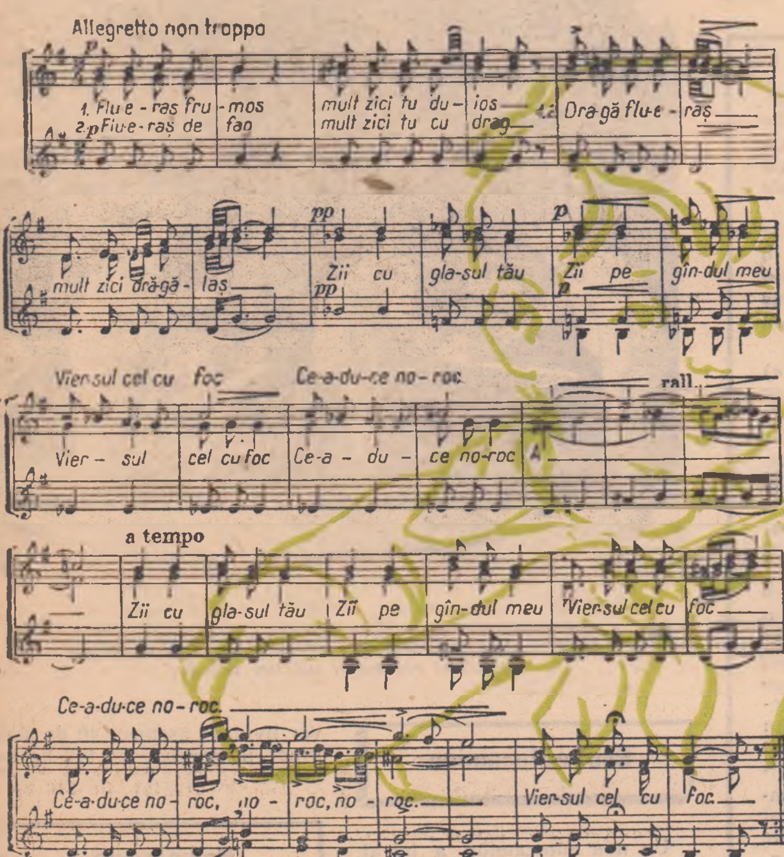
Pregătirile noastre





Artiştii din Şanhai repetă un dans cu măşti pe care-l vor prezenta la Festival.

„Sîntem gata pentru Festival!" spun parcă aceste simpatice păpuşi, lucrate de studenţii Institutului Energetic din Moscova, ca daruri pentru oaspeţi.



CINTECUL FLUIERAŞULUI

Versuri:
V. ALECSANDRI
Muzica:
GEORGE ŞTEFANESCU

Fluieraş frumos,
Mult zici tu duios,
Fluieraş de fag,
Mult zici tu cu drag.

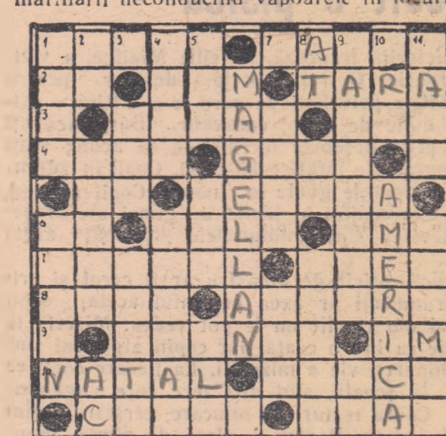
Dragă fluieraş,
Mult zici drăgălaş,
Zi cu glasul tău,
Zi pe gindul meu
Viersul cel cu foc
Ce-aduce noroc (bis).
Zi cu glasul tău,
Zi pe gindul meu,
Viersul cel cu foc
Ce-aduce noroc.

Ascultați acest cîntec la radio, luni, 10 iunie, orele 6,45, pe programul I, în cadrul emisiunii „Copiii cîntă".

Descoperitori geografi

ORIZONTAL:

1. Navigator englez care a descoperit peninsula Labrador — Arbore din America tropicală şi Africa; 2. Două.. catarge! Băutură preferată de marinari — „... de foc" sau „Arhipelagul lui Magellan"; 3 Nu lipseşte din nici o navă ieşită în largul mării — Drug de fier; 4. Navigator portughez, care a descoperit „Capul Bunei Speranțe" — Alt portughez; el a reuşit primul să ajungă pe apă din Europa în Indii; 5. Lac în Africa — In acest oraş s-a născut Cristofor Columb; 6 Observatorul de coastă — „....pe apă", sau navigator venețian — Diviziune administrativă daneză. 7 Impins de vînt spre coastele Braziliei acest navigator portughez a reuşit s-o descopere — Nume de tînără rusoaică; 8 Verb de care se feresc marinarii neconducînd vapoarele în locuri cu



apă mică — Cel mai mare port şi centru comercial după marile descoperiri geografice (sec XVI); 9. Capul Americii — Una din țările din care au pornit navigatori celebri în Evul Mediu — Noroi; 10. Loc de baştină — Cînd o fac marinarii, e veselie, nu glumă!; 11. Port spaniol de unde plecau vasele spre „lumea nouă" în Evul Mediu — Țară prin care a trecut marele călător rus, negustorul din Tver, Afanasii Nichitin.

VERTICAL:

1. Lac în Sudan, vizitat de exploratorul englez Denham — E mare, are apă şi e şi Pacific!; 2 „Curent primejdios" în vocabularul marinarilor francezi — Locuitor a cărui țară a fost cucerită de aventurierul spaniol Pizzaro — E şi la busolă; 3. Navigator portughez care a descoperit estuarul fluviului Congo—Cuvînt unic; 4 Nume maghiar—Ceea ce au lăsat în urmă imperialiştii în Egipt; 5. Scoarță — Colonie portugheză în India — Nume turcesc; 6. Navigator portughez a cărui expediție a făcut pentru prima oară ocolul lumii; 7. Navigator spaniol, locotenent al lui Magellan — Nicolaie, 8. Cal dobrogean — Molibden — Lungi şi grăsuți! 9. Corăbiile lui Columb — Cel mai mic teren agricol! 10. Papagal american — A primit numele după al lui Amerigo Vespuci. 11 Sînt înconjurate de palmieri şi-s refugii în pustiu — Navigator olandez care a făcut cîteva descoperiri în Oceania.

Cuvinte rare: AI — EMT — RAZ — IM.

SPORT

Două bucurii

Ne aflăm la începutul anului şcolar... In sala de sport, vreo 50 de pionieri de la Şcoala medie nr. 1 „M. Sadoveanu" din Iaşi fac primele antrenamente la gimnastică. Se pregătesc pentru a obține insigna F. G. M. A. Iată însă că un băiat mic de statură rămîne puțin în urmă.

— Vezi, Dane, dacă nu eşti atent ?!... îl mustră tovarăşul profesor... Indoaie piciorul mai mult cînd faci fandarea

Cele două ore de antrenament se terminară. Copiii părăsiră sala. Numai Dan rămase puțin în urmă. Privi cu atenție aparatele. „Ce minunat să poți „lucra" la ele".

Şi deodată, aşa... nici el nu ştie cum... începu iarăşi exercițiul de gimnastică — să ridice mîinile în sus; să le coboare şi să se plece în față, ritmic. Incepu chiar să numere, aşa cum făcea profesorul.

Şi aşa, de fiecare dată, Dan mai rămînea după orele de sport sau de antrenament în sală şi repeta cu sîrg toate exercițiile.

★

Un nou antrenament... De astădată la săritura în înălțime. Surpriză: Dan trece cu multă uşurință ştacheta ridicată la 0,90 m., 1 m.,... 1,15... La 1,25 m. rămăsese singur. Un efort şi... trecu în partea cealaltă fără să atingă ştacheta.

Au urmat şi alte probe: aruncarea grenadei, cursa cu obstacole... Pe toate le-a trecut.

In urmă cu puțin timp, Dan a avut o mare bucurie: a primit mult rîvnitul brevet de aspirant.

D. EMIL

F. G. M. A.

SPORT

O adunare furtunoasă

Imaginați-vă o sală mare, în care s-au adunat reprezentanți ai tuturor şcolilor din Huşi, pentru a discuta un lucru foarte „serios": cui îi revine sarcina să repare bîrna de la cursa cu obstacole.

Trebuie să ştiți că, din cauza acestei bîrne, nici un pionier de la cele şapte şcoli din localitate nu a trecut normele F.G.M.A.

Adunarea este condusă de un reprezentant al Şcolii medii nr. 1. La propunerea lui, se declară şedința deschisă şi se dă cuvîntul reprezentanților.

— Tovarăşi, începu reprezentantul Şcolii de 7 ani nr. 1, eu cred că reparația bîrnei cade în sarcina colegilor noştri de la „nr. 5", care sînt mai aproape de stadion...

— Mă opun, mă opun, îl întrerupse reprezentantul şcolii vizate. De ce tocmai noi?... Noi care nici măcar n-am început pregătirile?. S-o repare alții. ...Sala începe să freamăte. De peste tot vin propuneri.

— S-o repare cei de la „medie nr. 1".

— Ba cei de la „elementară nr. 3".

— De ce nu cei de la „elementară nr. 4" ?!...

Preşedintele adunării se ridică şi-i roagă pe participanți să se potolească.

— Văd că în felul acesta nu ajungem la nici un rezultat... (cade pe gînduri). Şi totuşi trebuie să facem ceva... Nişte propuneri... — Tovarăşi, se ridică un „delegat", eu propun să facem noi, cei prezenți la această adunare un memoriu către C.C.F.S., în care să cerem să ne repare şi bîrna.

— Eu zic — adăugă altul — că ar fi mai bine să propunem tot C.C.F.S.-ului ca insigna F.G.M.A. să fie acordată tuturor celor ce s-au antrenat, dar care din „cauze obiective", nu au putut trece oficial normele.

— E bună, e bună propunerea, aprobară cîțiva.

— E bună, sigur că e bună — întări unul bondoc — însă eu am una şi mai şi...

— S-o auzim! S-o auzim!

— Eu, tovarăşi, cred că ar trebui să propunem ca normele în vigoare să sufere o „mică" modificare: să fie scoasă cursa cu obstacole din programul normelor obligatorii!...

★

Discuțiile au continuat aşa vreme îndelungată. Şi ele poate mai continuă şi astăzi, căci situația a rămas neschimbată: zero purtători ai insignei F.G.M.A. în oraşul Huşi.

E. DOBRESCU

COLEGIUL DE REDACȚIE: Albinescu Elena; Bistrițeanu Alexandru; M. Breslaşu; B. Caragiale; Călin Marin; B. Grigoriu; Iliescu Constantin; I. Lessen; Valer Novacu; Octav Pancu-Iaşi; Rusu Maria; Sîrbu Ştefan; A. Weiss; N. Zamfir.

REDACȚIA ŞI ADMINISTRAȚIA Bucureşti, Piața „Scînteii" tel 7 60 10, 7 61 00 Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali si difuzorii voluntari din şcoli.
Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".